1847. **N°. 66.**

DRENTSCHE COURANT.

Dingsdag, den 17 Augustus.

Achtervolgens artikel 3 van Zijner Maj. besluit van den 6 Jan. 1831 n°. 68 (S.B. n°. 2), heeft Z. Exc. de Minister van Financien, bij resolutie van den 12 Aug. ll. n°. 43, bepaald de prijzen, het opgeld daaronder begrepen, waarvoor de collecteurs, splitters en debitanten der Kon. Ned. Loterij de loten en gedeelten van dien, voor de derde week der trekking van de laatste klasse der 202de Loterij, beginnende op maandag den 16 Aug. ek. zullen mogen uitgeven, te weten:

Bij verkoop:		*Bij verhuring:*	
Geheele loten . . .	*f* 74-00	Geheele loten . . .	*f* 34-00
Halve » . . .	- 37-00	Halve » . . .	- 17-00
Vijfde » . . .	- 14-80	Vijfde » . . .	- 6-80
Tiende » . . :	- 7-40	Tiende » . . .	- 3-40
Twintigste » . . .	- 3-70	Twintigste » . . .	- 1-70

Wordende den belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij voornoemd art. van Ze Ms besluit, uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de collecteurs, splitters en debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen, en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

Assen, *De Gouverneur van Drenthe*, *afwezig*
14 *Aug.* 1847. *Het Lid van Gedept. Staten*, VOS.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN *ASSEN*,

Gelezen eene resolutie van HEd. Gr. Achtb. H.H. Gedeputeerde Staten dezer Provincie van den 16 Julij 1844 no. 17 (Prov. Blad no. 23), houdende aanschrijving aan de Stedelijke en Gemeente-Besturen in dit Gewest, om derzelver Ingezetenen *jaarlijks*, en wel in de *eerste helft der maand Augustus*, te herinneren aan den inhoud en aan de poenale bepalingen der Wet van 1 Maart 1815 (Staatsb. no. 21), betrekkelijk *de viering der dagen aan de openbare Christelijke Godsdienst gewijd*, en zulks door *middel* van *afkondiging* en *aanplakking*, op de wijze in elke Stad en Gemeente gebruikelijk.

Brengen bij deze tot het einde der voorgeschrevene herinnering aan den voet dezer *op nieuw ter kennisse der Ingezetenen de zoo even aangehaalde Wet*.

En zal deze worden opgenomen in de *Drentsche Ct* en voorts op de gewone wijze worden afgelezen op Zondagen den 1 en 8 dezer en aangeslagen. *Assen*, 1 *Aug*. 1847.

Burgemeester en Wethouders voorn., H. J. OOSTING.
Van wege Dezelve, MEINSMA.

WET houdende voorschriften ter viering der dagen aan de openbare Christelijke Godsdienst toegewijd. Gearresteerd den 1sten Maart 1815, *no.* 18.

Wij WILLEM, bij de gratie Gods, Prinse van Oranje-Nassau, Souverein Vorst der Vereenigde Nederlanden enz., enz., enz.

Aan alle degenen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben de noodzakelijkheid om, op het voetspoor onzer godsdienstige Voorvaderen, die daarop steeds den hoogsten prijs stelden, de pligtmatige viering van den dag des Heeren en andere dagen de openbare Christelijke Godsdienst toegewijd, door eenparige en voor de geheele uitgestrektheid der Vereenigde Nederlanden algemeen werkende maatregelen te verzekeren;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal dezer Landen, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

1. Dat op Zondagen en op zoodanige godsdienstige feestdagen, als door de kerkgenootschappen van den Christelijken Godsdienst dezer landen algemeen erkend en gevierd worden, niet alleen geene beroepsbezigheden zullen mogen verrigt worden, welke de godsdienst zouden kunnen storen, maar dat in het algemeen geene openbare arbeid zal mogen plaats hebben, dan ingeval van noodzakelijkheid, als wanneer de Plaatselijke Regering daartoe schriftelijke toestemming zal geven.

2. Dat op deze dagen, met uitzondering van geringe eetwaren, geene koopwaren hoegenaamd op markten, straten of openbare plaatsen, zullen mogen worden uitgestald of verkocht, en dat kooplieden en winkeliers hunne waren niet zullen mogen uitstallen noch met opene deuren verkoopen.

3. Dat gedurende den tijd voor de openbare godsdienstoefening bestemd, de deuren der herbergen en andere plaatsen, alwaar drank verkocht wordt, voor zoo verre dezelve binnen den besloten kring der gebouwen liggende zijn, zullen gesloten zijn, en dat ook, gedurende dienzelfden tijd, geenerhande spelen, hetzij kolven, balslaan of dergelijke mogen plaats hebben.

4. Dat geene openbare vermakelijkheden, zoo als schouwburgen, publieke danspartijen, concerten en harddraverijen, op de zondagen en algemeene feestdagen zullen gedoogd worden; zullende het aan de Plaatselijke Besturen worden vrijgelaten hieromtrent eene uitzondering toetestaan, mits niet dan na het volkomen eindigen van alle godsdienstoefeningen.

5. Dat de plaatselijke policie zorg zal dragen, ten einde alle hinderlijke bewegingen en gerucht in de nabijheid der gebouwen tot de openbare eeredienst bestemd en in het algemeen alles wat dezelve zoude kunnen hinderlijk zijn, voor te komen of te doen ophouden.

6. Dat de overtredingen tegen de bepalingen van dit besluit naar gelang van personen en omstandigheden, zullen gestraft worden met eene boete van niet hooger dan *vijf en twintig guldens* of met eene gevangenis van niet langer dan *drie dagen*, voor de overtreders die buiten staat mogten zijn deze boete te betalen.

7. Dat bij eene tweede overtreding de boete of straf zal verdubbeld worden en wijders alle de te koop gelegde of uitgestalde goederen verbeurd verklaard en de herbergen of andere publieke plaatsen voor ééne maand gesloten.

En dat door deze algemeene verordeningen, alle daarmede niet overeenkomstige Provinciale of Plaatselijke reglementen en inrigtingen zullen worden gehouden voor vervallen.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geïnsereerd, en dat een genoegzaam getal exemplaren gedrukt en aan de Staten in de onderscheidene Provinciën of Landschappen, ingevolge art. 86 der Grondwet, ter uitvoering zal worden gezonden, met last om dezelve alomme te doen publiceren en affigeren, en van de predikstoelen der onderscheidene Christelijke kerkgenootschappen te doen aflezen.

Lasten en bevelen voorts dat Onze Ministeriele Departementen en andere autoriteiten, justicieren en officieren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden, zonder eenige conniventie of dissimulatie.

Gegeven in 's Gravenhage, den 1sten Maart des jaars 1815, het tweede van Onze Regering.

(get.) WILLEM.

Ter ordonnantie van Zijne Koninklijke Hoogheid,

(get.) A. R. Falck.

Nederland.

ZM. heeft den hr *Bruce*, voorzitter der Tweede Kamer in de nu afgeloopen zitting, benoemd tot staatsraad in buitengewone dienst.

ZM. heeft, ter vervanging van wijlen den hr *van Limburg Brouwer*, tot hoogleeraar in de letteren aan de Groninger hoogeschool benoemd den hr *van Heusde*, thans rector der latijnsche scholen te Amersfoort.

Ds *Hooijer* te Zaltbommel, door wiens bemiddeling dit voorjaar ten minste 7000 armen gespijzigd werden, heeft een fraaijen zilveren inktkoker ten geschenke ontvangen met deze inscriptie: »Aan Ds »*C. Hooijer*, tot eene herinnering aan den grooten »nood des hongers, na de mislukking van den aard»appelenoogst in 1845 en 1846, door de burgemees»ters van eenige gemeenten in den Bommelerwaard, »uit erkentelijkheid voor de werkdadige verzorging »hunner noodlijdende ingezetenen, aangeboden."

's Nachts van 10-11 jl. is eene poging gedaan om uit 's rijks museum van Natuurlijke Historie te Leiden de edelgesteenten en kostbare mineralien te ontvreemden. De policie dat voornemen vermoedende, verijdelde het; de commissaris van policie vatte een der daders, die door buitenbraak en inklimming reeds in de zaal der mineraliën was; zijn medepligtige werd kort daarna gevat.

De Gouverneur van Zeeland heeft eene circulaire aan de gemeentebesturen uitgevaardigd tot wering zooveel mogelijk van buitenlandsche arbeiders bij 't bedijken van schorren, hetwelk in Zeeland thans krachtig gedreven wordt.

't Geregtelijk onderzoek in de zaak van *Verploeg* wordt ijverig voortgezet; van goederhand wordt verzekerd, dat dusver geen enkel openbaar ambtenaar in 't minst daarin betrokken noch daardoor in verdenking gebragt is.

Van de drooggemaakte gronden in den *Anna-Paulowna*-polder zijn dit jaar 150 bunders door de eigenaren bebouwd, en hebben een niet onvoordeeligen oogst opgeleverd. In 't volgende jaar, bij meerdere ontwikkeling van den landbouw, zullen nog velen in den nieuwen polder werk en brood kunnen vinden.

Prins *Frederik* der Nederlanden is van Hds buitenlandsche reize te 's Hage teruggekomen.

Te Zutphen is beroepen Ds *Witkop* herv. pred. te Stiens.

Tot zondag den 15 zijn te Zwol geëxamineerd 117 jongelieden en 91 tot 't akademisch onderwijs toegelaten.

Den 13 heeft ZM. te Tilburg plegtig den eersten steen gelegd aan Hds paleis.

De redactie der *Amsterdamsche Courant* heeft de Staten van N.Holland (wier vergadering nog niet gesloten is) verzocht hunne handelingen openbaar te maken en daarvan in die courant een verslag te plaatsen. 't Verzoek der Staten van Vriesland in 1846 aan ZM. gedaan, om de in 1845 gedane voordragten (omtrent 't aantal staatsleden dat tegenwoordig moet zijn om eene zaak in deliberatie te kunnen nemen, en omtrent het medestemmen des Gouverneurs in de vergadering der Prov. en der Gedept. Staten) andermaal in overweging te nemen, door ZM. afgewezen zijnde, hebben die Staten in hunne onlangs gesloten vergadering met 31 tegen 12 stemmen besloten bij adres aan ZM. diep leedwezen te betuigen over ZrMs beschikking op hun adres van 1846, met verzoek om dat adres in nadere overweging te nemen en daarop alsnog zoo te beschikken dat het reglement der Staten ophoude tegen de Grondwet te strijden.

Bij resolutie van 7 dezer heeft Z.Exc. de Minister van Financien vastgesteld eene 203de Kon. Nederl. Loterij, bestaande uit 20,000 loten, 10,000 prijzen en 2 premien, overeenkomstig het plan der 202de.

Van de 8 nieuwe prijsvragen door de Maats. van Nijverheid uitgeschreven, betreffen niet minder dan zes landbouw en veeteelt. De Maats. vraagt: eene handleiding voor de stalvoedering; een overzigt van den staat der landhuishouding en landhuishoudkundige kennis in Nederland, in vergelijking met die van andere landen, strekkende om te toonen, waarin en hoe onze landbouw, bij al 't goede dat hij heeft, verbeterd kan worden naar dien van andere volken; een onderzoek of 't moederkoren van den eenen tot den volgenden oogst overgebragt kan worden, en zoo ja, hoe de kiemen dezer ziekte in 't zaaikoren te vernielen; eene aanwijzing der beste middelen om ons inlandsch rundvee de goede eigenschappen der beste buitenlandsche rassen te doen verkrijgen; eene herziening en uitbreiding der in 't jaar 1788 bekroonde verhandeling over de zuivering der bouwlanden van hoef- of stinkblad.

Den 10 is te Amsterdam eene vergadering van deelhebbers der Nederl. Rijnspoorwegmaatschappij gehouden. Uit naam van een groot aantal engelsche aandeelhouders werd geklaagd, dat de zaken der maats. zoo traag vorderden en dat ZM. onze Koning de bij de concessie opgenomen verpligting, om door alle middelen de voortzetting des spoorwegs te bevorderen, niet nakwam; zij beweerden dat de maats. 't regt had om eene actie tot vergoeding der daardoor geleden schade tegen ZM. intestellen.

Den 14 is te Arnhem 't Nederrijnsch-Nederlandsch zangersfeest begonnen. Tien nederlandsche en elf duitsche liedertafels, te zamen tellende 598 zangers, nemen daaraan deel. De Duitsche zangerbroederen vergezeld van 't muzijkcorps van 't 17de pruissische regement infanterie, werden bij hunne aankomst feestelijk ontvangen. 't Gevoel der innige betrekking tusschen de beide naburige en stamverwante volken, heeft dit feest doen ontstaan en zal door hetzelve versterkt worden.

Assen, *16 Aug.* ZM. heeft bij besluit van 8 dezer goedgekeurd het beroep van den hr *Hendrik Blaauw*, theol. doct. en kandidaat bij 't prov. kerkbestuur van Vriesland, tot predikant te Eelde.

— Naar men verneemt, heeft zich de aardappelziekte wederom in verre weg de meeste gemeenten dezer provincie vertoond; dezelve verspreidt zich echter langzaam, en bepaalt zich dusverre nog tot het loof zonder den knol zelven, behalve in enkele gemeenten, aantetasten; de schade dan ook, welke in 't algemeen door de ziekte veroorzaakt wordt, kan tot nog toe niet van veel belang genoemd worden; de droogte, welke nu heerscht, is voor de aardappelen thans nadeeliger dan de ziekte, daar dezelve daardoor klein van stuk blijven; de oogst laat zich desniettegenstaande

tot hiertoe gunstig aanzien.

— Den 4 Sept. ek. zal door de plaatselijke of garnizoenscommandanten aanbesteed worden de leverantie van fourrages ten behoeve der troepen te paard, die *van 1 Nov. ek. tot en met 31 Oct. 1848* garnizoen zullen houden te Assen, te Winschoten, Groningen, te Leeuwarden, enz.

— Van 't arrest van 't Hof van Drenthe tegen *J. Doornik*, bedelaarskolonist, is cassatie gevraagd op grond 1° dat daarin de beschuldigde, vroeger tot kruiwagenstraf veroordeeld, gezegd wordt volgens eene reeks van arresten van den Hoogen Raad geacht te moeten worden in staat van *recidive* te verkeeren, en dit geen behoorlijk motief is, daar ieder regter op eigen overtuiging en niet op 't gevoelen van den Hoogen Raad moet regt spreken, 2° dat een adjunct-directeur van een gesticht der Maatschappij van Weldadigheid niet behoort tot de *met eene openbare dienst belaste beambten*, bedoeld bij art. 230 van 't Strafwetboek. De Hooge Raad heeft onlangs 't arrest bekrachtigd, overwegende: »dat het Hof, door te verklaren dat het misdrijf volgens eene reeks van arresten van den Hoogen Raad als misdaad is te beschouwen, zijne uitspraak met redenen heeft bekleed en geene wet geschonden; dat toch de wet wel beveelt dat een arrest met redenen moet zijn bekleed, maar niet voorschrijft, waarin die redenen moeten bestaan; dat nergens uit blijkt dat hier 't Hof tegen zijne overtuiging zou gehandeld hebben, en dat zoo 't Hof ten deze zijn welligt vroeger tegenovergesteld gevoelen over eene twijfelachtige regtsvraag heeft vermeend te moeten onderwerpen aan 't uitgedrukt gevoelen van den Hoogen Raad, uit een zoo groot aantal arresten gebleken dat het wel als gevestigd kan beschouwd worden, hetzelve wel verre van eenige wet te schenden, integendeel heeft medegewerkt tot het doel waartoe de Hooge Raad bij de wet is ingesteld, nml. bevordering eener eenparige regtsbedeeling; dat de koloniale stichtingen van Ommerschans en Veenhuizen als publieke inrigtingen voor bedelaars zijn daargesteld en bij onderscheiden Koninklijke besluiten als zoodanig zijn erkend, zoodat de adjunct-directeur der stichting van Veenhuizen, tegen wien 't misdrijf is gepleegd, zeer zeker behoort onder de bij art. 230 Strafregt bedoelde beambten of burgers belast met eene openbare dienst."

Zweeloo, *14 Aug.* Op de jaarmarkt, den 12 dezer alhier gehouden, waren 3176 runderen en 420 varkens aangevoerd. De markt was door een groot aantal kooplieden uit Vriesland, Groningen en Overijssel bezocht; de prijzen voor de runderen waren echter in vergelijking van voorleden jaar, dalende, hoewel van dezelve eene aanzienlijke hoeveelheid verkocht is. De koeijen aanstaande te kalven, golden van *f* 70 tot ruim *f* 80; de gusten van *f* 40 tot ruim *f* 60; de bestgevoede gusten van *f* 60 tot ruim 70; 't jongvee van *f* 20 tot *f* 35; de prijzen der oude varkens waren van *f* 20 tot ruim *f* 25; en der biggen van *f* 4 tot *f* 10.

De Kamer durft.

De Tweede Kamer is te omzigtig, te angstvallig, zij durft niet, is eene van de klagten der dagbladen. Inderdaad, de leus harer invloedrijkste leden is *standvastig en bedaard!* de zaak des vooruitgangs is ook het best betrouwd aan de gematigden, zij loopt groot gevaar in handen van hen, die willen vooruithollen.

Dat de Kamer evenwel nog al durft, is gebleken door de verwerping der Stem- en Kieswetten. Verwerping van een door de regering krachtig verdedigd ontwerp, is in de nu gesloten zitting meermalen voorgekomen, maar de verwerping der Stem- en Kieswetten is bijzonder opmerkelijk.

Die wetten gaven geen aan de vereischten voldoend kiesstelsel, doch bevatten onmiskenbare verbeteringen eener dringend verbetering vorderende zaak; zij lieten veel aan reglementen over, maar de regering gaf de verzekering, dat onverwijld die reglementen in vooruitgaanden geest zouden worden herzien en daarbij ook overdreven centralisatie vermeden en aan de plaatselijke en provinciale besturen eene meer vrije beweging in hunne huishoudelijke belangen verzekerd zou worden; die wetten zouden uiterlijk in 1856, dus nadat alle nieuwe bepalingen derzelve minstens eenmaal in werking gebragt waren, herzien worden en naar de dan opgedane ondervinding verbeterd. Al deze voordeelen verwierp de Kamer in de hoop op eene voldoende regeling van 't kiesstelsel, welke nog lang schijnt te zullen uitblijven. Want de regering meent aan de verpligting in dezen door de Grondwet haar opgelegd, vooreerst te hebben voldaan, zij kan immers, zeide de Minister, de Kamer niet dwingen om aan de Grondwet uitvoering te geven; en van de Kamer kan men bezwaarlijk een voorstel verwachten, daar zij wel geen ontwerp zou kunnen leveren, dat meer dan het nu verworpene, geschikt was om de goedkeuring van alle takken der wetgevende magt te verwerven; terwijl die leden, welke de Grondwet een hinderpaal achten eener voldoende regeling van 't kiesstelsel, tevens wisten, dat de regering nog verre is van de noodzakelijkheid eener Grondwetsherziening te erkennen. Beter één vogel in de hand dan tien in de lucht, zeiden onze behoedzame voorouders; de Tweede Kamer dacht er anders over: het tamelijke dat haar aangeboden werd, wees zij af om het vrij onzeker vooruitzigt op het goede; wat dadelijk verkrijgbaar was en allengs zou toenemen, verwierp zij om de zaak, wie weet wanneer, in eens goed te krijgen. Dat heet ik *durven*, dat is waarlijk geen daad van al te omzigtige lieden. De minister betoogde, dat de gevolgen der afstemming zouden zijn staatkundige stilstand en onveranderd behoud van 't bestaande, en stelde de Kamer daarvoor verantwoordelijk. Zevenentwintig leden deinsden terug, maar de meerderheid nam die verantwoordelijkheid op zich.

In 1840 werd in de Grondwet de bepaling gebragt, dat de oefening van 't stemregt bij de wet zou worden geregeld, terwijl men de overige grondwetsartikelen over dit onderwerp handelende onveranderd liet, waaruit volgde, dat de bij art. 6 bevolen regeling van 't stemregt geschieden moest met inachtneming der onveranderd gebleven artikelen. De regering biedt diensvolgens voordragten aan; zij doet als de regter, die in het zoovaak voorkomend geval van vermeende of wezenlijke tegenstrijdigheid van wetsbepalingen, geenszins de uitspraak schorst tot er nieuwe wetsbepalingen zullen zijn, maar in gemoede de meest natuurlijke en eigenaardige uitlegging aan uiteenloopende voorschriften geeft; en zij eischt, met den vinger op art. 6 der Grondwet, medewerking der Kamer tot zulk eene regeling. Zij zegt tot de Kamer: »Is het uwe roeping, uw mandaat de Grondwet te herzien? zijt gij afgevaardigden der Staten van een gewest om in eene dubbele Kamer medetewerken tot de daarstelling eener nieuwe staatsregeling, of zijt gij afgevaardigd om de bestaande Grondwet te helpen uitvoeren?"

De Kamer daarentegen beroept zich op de bedoeling, waarmede in 1840 art. 6 in de Grondwet gebragt is: toen bedoelden inderdaad de meeste leden der Kamer blijkbaar meer dan de voordragt der regering geeft of binnen de letter der Grondwet blijvende, geven kan; schoon men destijds verzuimde met die bedoeling ook de andere bepalingen der Grondwet over 't kiesstelsel in overeenstemming te brengen. De Kamer verwerpt de voordragt: zoo wordt zij ongehoorzaam aan de letter der Grondwet ten einde te geraken tot verwezenlijking van de bedoeling der Grondwet. Dat heet ik *durven*, dat zouden angstvallige lieden zekerlijk niet gedaan hebben. De minister noemde dat gedrag eene toepassing der leer dat het doel de middelen wettigt; hij vroeg de tegenstemmende leden, of zij tot hunne haardsteden teruggekeerd, zich de getuigenis zouden kunnen geven de bezworen Grondwet in alle opzigten te hebben onderhouden. Zevenentwintig leden deinsden terug; de meerderheid liet zich door dit beroep op 't geweten niet afbrengen van 't besluit om eene uitdrukkelijke bepaling der Grondwet te onderschikken aan eene onuitgedrukte bedoeling.

De Kamer heeft getoond te durven. Was hetgeen zij durfde,

oirbaar en raadzaam? was het durven hier wagen en willekeur? Ik weet het niet; de Ed. Mog. Heeren moeten het weten.

Men leze vooral de snedigheden der *Kamper Courant* van 12 Aug. over de Stem- en Kieswetten; zij vreesde, zegt zij, maar bevond hare vrees ijdel: ziedaar dan toch een begin van zelfkennis! Maar wat vreesde zij dan? dat zij bokken zou schieten? daarvan loopt elkeen gevaar, die spreekt van dingen waar hij niet van weet, maar wie zijne onkunde niet kent, kent en vreest dat gevaar ook niet. Intusschen schoot zij weer een bok, daar zij zeide: »Waarlijk, 't is of 't ver»stand onzen regenten heeft begeven": zij moest immers opgemerkt hebben, dat hare gewone zegslieden, 't *Handelsblad*, de *Nieuwe Rotterdammer* en de *Arnhemmer*, na de aanneming van 't budget er toe gekomen zijn te zeggen, dat onze regering slim, zeer slim is; even als zij van den hr *van Hall* in 't bijzonder vroeger en nog zeggen, dat hij gelukkig is en dat zijne gelukster nog niet is ondergegaan. Slim en gelukkig, meer van tegenstanders te zeggen is moeijelijk van iemand te vergen. **Br.**

Buitenland.

In Belgie is 't ministerie afgetreden, dewijl het door de onlangsche verkiezingen de meerderheid in de Kamer van Afgevaardigden verloren had; naar de publieke opinie, werkte het te veel onder den invloed en in 't belang der roomsche geestelijkheid. De nieuwe ministers, alle voorstanders der zoogenaamde liberale partij, met den hr *Rogier* aan 't hoofd die aan de omwenteling van 1830 een werkdadig deel had en sedert reeds tweemaal minister was, hebben in 't officiele dagblad de beginsels bekend gemaakt waarnaar zij zullen besturen; zij verklaren in de eerste plaats dat het bewind *wereldlijk* is, en dat zij zich daarom bovenal zullen beijveren om het van 't geestelijk gezag geheel onafhankelijk te maken en te houden, behoudens den vereischten eerbied voor de godsdienst en welwillendheid voor de geestelijken die zich binnen hunne bevoegdheid houden. Zij zullen de wetten op 't kiesregt zoo wijzigen dat ook *verkregen kennis* kiesregt geeft en niet meer alleen het betalen van zeker belastingbedrag. De thans geschorste graanwetten van 1834 zullen zij niet herstellen maar den landbouw *krachtdadiger beschermen dan door vlottende regten of door verhooging van invoerregten.*

De Paus wijdt ook groote zorg aan 't volksonderwijs in zijne staten; zoo heeft hij thans bepaald, dat buiten de avondscholen, wier getal vermeerderd zal worden, ook zondagscholen zullen worden opgerigt. Er valt echter voor ZH. ook in dit opzigt nog zeer veel te doen. Gelijk paus *Leo XII* tegen de vaccine was, omdat daardoor aan den Hemel vele onschuldige kinderzielen onttrokken werden, zoo meende *Gregorius XVI*, dat het volk genoeg had aan de kennis der christelijke leer en door ander onderwijs slechts op den dwaalweg geraakte.

*** Heden beviel van eene dochter Vrouwe *P. L. van Dorth*, — *Kommers.*

Assen den 10 Augustus 1847.

*** Heden beviel aller voorspoedigst van eenen Zoon *Suzanna van Duine*, echtgenoote van

Kolderveen, H. W. C. ILCKEN.
14 Augustus 1847. *Predikant.*

☞ Men vraagt tijdelijk *f* **1000 — op rente,** onder meer dan genoegzame waarborg. Nader berigt hieromtrent bij de drukkers dezer. Brieven franco.

☞ De Secretaris van het **Genootschap ter bevordering van den Landbouw in Drenthe**, brengt ter kennis der leden, dat de *derde* algemeene vergadering voor 1847, zal plaats hebben op woensdag den 1 Sept. ek. des voormiddags te 10 ure op Dieverbrug. *De Secretaris* Dr VERVER.

☞ **EXTRACT-VONNIS.**

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Assen van den dertigsten Junij 1847, tusschen *Jan Haak Rengers*, verwer en glazemaker te N.-Barge, gemeente Emmen, als eischer, bij vonnis van diezelfde Regtbank d.d. 9 Februarij l.l. geadmitteerd tot gratis procederen, en *Geertje Vink*, zonder beroep, wonende te Assen, als gedaagde, bij verstek gewezen, den 10 Julij daaraanvolgende op de daarvan afgegevene grosse geregistreerd en den 15 dierzelfde maand aan laatstgemelde beteekend, is ter zake van **kwaadwillige verlating**, uitgesproken de ontbinding van het tusschen genoemde echelieden bestaande huwelijk door echtscheiding, met last dat de zoon, uit dat huwelijk geboren, aan den eischer zal worden toegevoegd. Waarvan bij deze ter voldoening aan art. 828 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering aankondiging wordt gedaan. Voor extract conform,

De Procureur van den Eischer,
Mr. J. OOSTING.

Op donderdag den 26 Augustus 1847, des avonds te 7 uren, zullen ten huize van den Logementhouder *A. Hofste* te Assen, ten verzoeke van den Heer Mr *M. H. van Son*, Betaalmeester te Nijmegen, *c.s.*, door Mr. *C. E. Kniphorst* Notaris te Zuidlaren, publiek worden verkocht:

1°. Een **Huis**, **Erf** en **Tuin**, aan de Hoofdvaart;
2°. Drie **Huizen** en eene daarachter gelegene **Tuin** aan den Stads Singel; en
3°. Drie **Tuinen** aan den Steegeweg te Assen.

De Notaris voornoemd,
Mr C. E. KNIPHORST.

Loterij, 5. kl. 14.—16. lijst: no. 13209, 13206, 18092, 7972, 2590 elk *f* 1000.

Meppel, 12 *Aug.* Rogge *f* 7.60. Boekweit *f* 9.45. Boter $1\frac{1}{2}$ n. pond *f* $1.27\frac{1}{2}$. Boter $\frac{1}{8}$ vat *f* 16.75. *Hoeveelheid:* 190 m. Rogge; 70 m. Boekweit.

Zwol, 13 *Aug.* Tarwe *f* 12.50 a 14.75. Nieuwe Rogge *f* 7 a *f* 8. Boekweit *f* 10.50 a 10.75. Garst *f* 6 a *f* 6.75. Boter $\frac{1}{8}$ ton *f* 16.50 a *f* 17.40. Aardappelen *f* 1.70 a *f* 2.

Groningen, 13 *Aug.* Tarwe oude *f* 16. Rogge nieuwe inlandsche *f* 6.95 a *f* 7.35, buitenlandsche *f* 7. Boekweit *f* 7.75 a *f* 8.25. Gerst nieuwe winter *f* 4.70 a *f* 5.85, Knobbe *f* 6. Nieuwe dikke haver *f* 3.80 a *f* 4. Nieuwe zwarte voerhaver *f* 3.85 a *f* 4.25. Paardeboonen *f* 8. Koolzaad *f* 10.75 a *f* 11.60. Aweelzaad *f* 10.50 a *f* 11.50. Gort grove *f* 11.50 a *f* 12, parel 100 ned. pond *f* 21. Raapolie per vat *f* 38. Boter $\frac{1}{4}$ ton *f* 27 a *f* 31. Tarwe zonder handel. Rogge weinig aan en hooger verkocht. Boekweit 50 ct lager afgegeven. Gerst vooral in de ligte soorten moeijelijk te verkoopen, zwaarder soorten aan pelderijen in verhouding beter te plaatsen. Nieuwe haver tot genoteerde prijzen afgegeven. Boonen als voren. Koolzaad, waarvan 900 last veil was, met trage koopers en niet dan lager te plaatsen. Gort flaauw.

Amsterdam, 14 *Aug.* Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct $56\frac{5}{8}$ a $\frac{13}{16}$; dito 3 pct $69\frac{1}{4}$ a $\frac{3}{8}$; dito op resc. 3 pct $69\frac{5}{16}$ a $\frac{3}{8}$; Werk. Sch. 4 pct $88\frac{15}{16}$ a 89; O.I. leening 4 pct » a »; Am. Synd. $3\frac{1}{2}$ pct » a »; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pct $170\frac{1}{8}$; Haarlemmerm. 5 pct » a »; Aand. Rijnspoorweg $4\frac{1}{2}$ pct » a »; Aand. Holl. Spoorweg-Maatschappij 107. Sedert donderdag herstelt de beurs zich allengs van den schrik, die eenige dagen had geheerscht en alle fondsen zoo zeer deed dalen.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM EN COMP., Provinciale Drukkers.